

Landspakket **Sint Maarten**

Uitvoeringsagenda

1 juli – 30 september 2023

Op 22 december 2020 hebben Sint Maarten en Nederland een onderlinge regeling getekend ter uitvoering van het Landspakket voor Sint Maarten. Sinds de ondertekening van deze overeenkomst heeft Sint Maarten, gesteund door Nederland, gewerkt aan de realisatie van een breed scala aan hervormingen en verbeteringen die gericht zijn op het vergroten van de economische en sociale veerkracht van het land. De economie van Sint Maarten moet worden versterkt wat betreft duurzame economische groei en inkomensgenererend vermogen. Good governance, solide overheidsfinanciën en sociale samenhang dragen hieraan bij. Het Landspakket wil bijdragen aan een economie en een samenleving die beter bestand zijn tegen crises en tegelijkertijd nieuwe kansen bieden aan burgers en bedrijven.

In het Landspakket zijn maatregelen opgenomen op de volgende gebieden: financieel beheer; kosten en effectiviteit van de publieke sector; belastingen; de financiële sector; de economie; zorg; onderwijs en het versterken van de rechtsstaat. De specifieke meetpunten die voortkomen uit elk van deze maatregelen zijn opgenomen in een Uitvoeringsagenda.

Na een productief eerste halfjaar 2023 is er een ambitieuze Uitvoeringsagenda voor de periode van 1 juli tot en met 30 september 2023 opgesteld. Hoewel details in de rest van deze agenda te vinden zijn, zijn er een paar belangrijke beoogde resultaten die we in deze inleiding willen benadrukken.

Op het gebied van financieel beheer van de overheid ligt de focus op de start van de kernimplementatie van het nieuwe financiële stelsel, die zal leiden tot een verbetering van de financiële administratie. Hoewel er wat uitdagingen en vertraging waren, gaat de implementatie van een aantal quick wins van start, die op korte termijn bijdragen aan de verbetering van het financieel beheer.

Ten tweede, als vervolg op de medewerkerstevredenheids- en exit-enquêtes die zijn uitgevoerd ter ondersteuning van capaciteitsopbouw en behoud van overheidspersoneel, worden dit kwartaal besprekingen georganiseerd en wordt besloten welke vervolgstappen nodig zijn. Daarnaast wordt dit kwartaal gestart met het werken aan een personeelsbeleid en een doorlichting van de gehele overheidsorganisatie.

Het definitieve rapport van de beoordeling van de wetgevende functie wordt in de komende periode gepubliceerd. Vervolgens zullen de vervolgstappen worden bepaald die moeten worden genomen om de aanbevelingen te implementeren.

Op fiscaal gebied wordt een update van de belastingwetgeving voorbereid voor implementatie. Tegelijkertijd begint de transformatie van de Belastingdienst met de aanschaf van een nieuw geïntegreerd IT-systeem.

Een geïntegreerde, evenwichtige sociaal-economische hervormingsagenda, die tot stand kwam na raadpleging van de sociale partners, wordt samen met een uitvoeringsplan aan de Ministerraad voorgelegd.

Ten slotte wordt het wetsontwerp voor de invoering van een stelsel van universele, betaalbare ziektekostenverzekering de komende tijd aan het parlement aangeboden.

Leeswijzer

Deze Uitvoeringsagenda bevat niet langer de afgeronde punten uit de Uitvoeringsagenda 2023-Q2. De nog niet afgeronde punten uit de Uitvoeringsagenda 2023-Q2 zijn wel opgenomen en nieuwe agendapunten voor het komende kwartaal (2023-Q3) zijn toegevoegd. Op deze manier is het overzichtelijk welke afgesproken items voor het komende kwartaal gelden. Voor een aantal maatregelen zijn al items toegevoegd voor het laatste kwartaal van dit jaar (2023-Q4), om een volledig(er) beeld te geven van de planning voor de rest van het jaar. De beoogde resultaten worden doorgenummerd zodat duidelijk is dat er stappen vooraf zijn gegaan aan de huidige agenda-items.

S.E. Jacobs BA
Minister-president van Sint Maarten

A.C. van Huffelen
Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Thema A:
Financieel beheer

Thema E:
Economische hervormingen

Thema B:
**Kosten en effectiviteit
publieke sector**

Thema F:
Zorg

Thema C:
Belastingen

Thema G:
Onderwijs

Thema D:
Financiële sector

Thema H:
Versterken rechtsstaat

Thema A: Financieel beheer

Doel • het beheersen en het op orde krijgen van het financieel beheer en het financieel toezicht vanuit de noodzaak om als overheid 'in control' te zijn.

Maatregel (zie Landspakket)	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
A.1 Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de financiële kolom wordt versterkt. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar onderwerpen als de financiële en beleidscontrole (centraal en bij de diensten), de auditfunctie, en de positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.1.1 Onderzoek naar bestaande financiële werkprocessen, waaronder de processen procure to pay en order to cash, en een inventarisatie van de daarbij gebruikte systemen. Inclusief fit/gap-analyse ten behoeve van A.1.2.	12. De uitkomsten uit de fit/gap-analyse, de impactanalyse, het opgestelde projectinitiatiedocument en de bestuurlijke besluitvorming worden geformaliseerd door middel van een update van het eerder opgestelde plan van aanpak.	30 september 2023	Sint Maarten + Nederland	Op basis van het projectinitiatiedocument en de formalisering in de Ministerraad is de aanpak voor fase 1 van het programma duidelijk en is de aanbesteding voor fase 1, de kernimplementatie van het nieuwe financiële ERP-systeem, gestart. Er zijn nog enkele elementen in dit meerjarige transitieprogramma die verder uitgewerkt moeten worden, daarom is de opleverdatum bepaald op de maanden april tot september.
		14. Livegang basisinrichting nieuw financieel systeem.	1 januari 2024	Sint Maarten + Nederland	De planning is onder voorbehoud van de uitkomst van de aanbesteding. Bij de inrichting van het nieuwe financiële systeem zal in ieder geval sprake zijn van een gefaseerde aanpak, waarbij het streven is om de basisinrichting rond januari 2024 in productie te hebben.
	A.1.3 Grondig onderzoek door Nederland samen met Sint Maarten van de praktijk van het begrotingsproces (met name de voorbereiding en opstelling van de begroting voor het komende jaar en de uitvoering van het lopende jaar (begrotingswijzigingen): begrotingsproces, begrotingsregels, meerjarenramingen (gewone dienst en kapitaaldienst), taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden en (meest) relevante actoren.	8. Implementietraject afgerond van de quick wins om het begrotingsproces te verbeteren.	1 november 2023	Sint Maarten + Nederland	Diverse activiteiten om de aanbevelingen uit de beoordeling van het begrotingsproces te implementeren. Bijvoorbeeld het formaliseren van de budgetteringsregels, het stroomlijnen van het proces en het versterken van de informatiestroom.
		9. Aanbesteding afgerond verdiepend onderzoek naar de inrichting van policy based budgeting.	1 september 2023	Sint Maarten + Nederland	Het proces voor de aanbesteding is door onvoldoende capaciteit later gestart dan verwacht. De opleveringsdatum verschuift daarom van juni naar september.
	A.1.5 Op orde brengen van de balans door een opschoning van o.a. posten debiteuren, crediteuren en activa.	4. Ervoor zorgen dat de resultaten duurzaam zijn door het maken van afspraken, het opstellen van procesbeschrijvingen en het geven van instructies, zodat nieuwe 'vervuiling' zoveel mogelijk wordt tegengegaan.	30 september 2023	Sint Maarten	De voltooiing van deze activiteit duurde langer dan verwacht door nieuwe vervuiling van de financiële gegevens en technische problemen. Deze uitdagingen zijn opgelost, zodat verdere stappen kunnen worden gezet in de richting van een fundamentele opschoning van de crediteuren- en debiteurenadministratie en het opstellen van de procesbeschrijvingen en het geven van instructies. De deadline wordt verlengd van april 2023 tot september 2023.
	A.1.6 Juridisch kader aanpassen als basis om financiële kolom te versterken.	6. Onderzoek knelpuntenanalyse financiële regelgeving afgerond.	30 november 2023		De start van de analyse en totale planning moet samen met het geselecteerde onderzoeksbureau nog worden afgerond, maar gezien een totale doorlooptijd van 18 weken en een start in juli zal de opleverdatum eind november worden vastgezet.
	A.1.7 Onafhankelijke advisering over het verkorten van de doorlooptijd van de oplevering en de controle van de jaarrekening.	5. Framework intern controleprogramma opgesteld.	30 september 2023	Sint Maarten + Nederland	Vanwege de uitdagingen genoemd onder activiteit A.1.5.4 was er onvoldoende capaciteit beschikbaar voor de voltooiing van deze activiteit. De analyse is gedaan, maar het kader moet nog worden opgesteld. Daarom wordt de opleveringsdatum uitgesteld van mei 2023 tot september 2023.
		6. Kader Financiële Rechtmatigheid opgesteld.	30 november 2023	Sint Maarten + Nederland	Het opstellen van het kader wordt meegenomen in de knelpuntenanalyse financiële regelgeving (zie toelichting A.1.6.6). Daarom is de voltooiingsdatum van deze activiteit ook op eind november vastgezet.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
		A.1.8	Roadmap Financieel Beheer.	4. Vaststellen plan van aanpak implementatie quick-wins financiële werkprocessen Procure to Pay, Order to Cash en Payroll.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Het plan van aanpak is duidelijk en wordt formeel vastgesteld. Formele vaststelling zal waarschijnlijk voor 1 juli plaatsvinden, daarom is de voltooiingsdatum ook op 1 juli gesteld.
		A.1.9	Implementatie van quick wins voor verbeteren financieel beheer.	1. Een gecentraliseerde ontvangst van facturen.	1 januari 2024	Sint Maarten + Nederland	Verbetering van het procure-to-pay-proces door meer grip en beter zicht te krijgen op de facturen die betaald moeten worden. Op grond van de voorwaarde van formele vaststelling van het plan van aanpak (zie A.1.8.4) is de opleverdatum vastgezet op 1 januari 2024.
				2. Verbetering van de verbinding tussen Decade en Gefis.	1 januari 2024	Sint Maarten + Nederland	Verbetering van het order-to-cash-proces door meer grip te krijgen op de vergelijkbaarheid van de financiële gegevens in de systemen Decade en Gefis. Op grond van de voorwaarde van formele vaststelling van het plan van aanpak (zie A.1.8.4) is de opleverdatum vastgezet op 1 januari 2024.
				3. Verbetering van de salarisadministratie.	1 januari 2024	Sint Maarten + Nederland	Verbetering van het salarisproces door het toevoegen van registratiemogelijkheden. Op grond van de voorwaarde van formele vaststelling van het plan van aanpak (zie A.1.8.4) is de opleverdatum vastgezet op 1 januari 2024.
A.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe het gebruik van betrouwbare statistische informatie en data ten behoeve van beleidsontwikkeling en besluitvorming kan worden versterkt. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.2.1	Uitvoeren van een peer review op het Department of Statistics (STAT).	8. Plan van aanpak vastgesteld.	1 juli 2023	Sint Maarten en Nederland	De datum is verschoven omdat het opstellen van het plan van aanpak langer heeft geduurd dan voorzien. Het is momenteel afgerond en wordt goedgekeurd.
		A.2.2	Implementatie van plan van aanpak Department of Statistics.	1. actie #5 PvA: verbeteren van juridische expertise binnen het Department of Statistics.	1 juli 2024	Sint Maarten en Nederland	Vastgesteld is dat er meer wetgevende ondersteuning nodig is voor het opstellen van verordeningen en Memoranda van Overeenstemming. Daarom is de einddatum verschoven.
				4. actie #22 plan van aanpak: Beschikbaar stellen van data aan onderzoekers door het Department of Statistics - voorbereiding van het in gebruik nemen van Open Data tool.	31 december 2023	Sint Maarten en Nederland	Samen met het CBS is gestart met de implementatie van de tool CBS Open Data; de tool moet voor het einde van het jaar in gebruik worden genomen.
				5. Actie #10 van plan van aanpak: De centrale IT-afdeling van de overheid moet ervoor zorgen dat de gegevensvertrouwelijkheid, gegevensbescherming en continuïteit van statistische processen van STAT wordt voldaan.	31 oktober 2023	Sint Maarten en Nederland	De samenwerking met de centrale IT-afdeling om ervoor te zorgen dat de activiteiten van STAT aansluiten bij het centrale beleid, loopt.
				6. Actie #12 plan van aanpak: Een kwaliteitsverklaring en bijbehorende documentatie publiceren.	30 september 2023	Sint Maarten en Nederland	Publicatie van een kwartaalverklaring draagt bij aan de transparantie van STAT. STAT onderzoekt good practices om te bepalen hoe Sint Maarten het beste te werk kan gaan.
				7. Acties 16 en 19 plan van aanpak: Memorandum van Overeenstemming opstellen om de samenwerking op het gebied van het handelsregister en de burgerlijke stand te verbeteren.	31 december 2023	Sint Maarten en Nederland	STAT heeft al gesprekken gevoerd met het bedrijfsleven en de burgerlijke stand over toekomstige samenwerking. STAT heeft informeel overleg gehad met de Kamer van Koophandel en inmiddels gegevens ontvangen van SZV. De samenwerking met deze entiteiten moet worden vastgelegd in een Memorandum van Overeenstemming die wordt opgesteld door de juridisch adviseur.
				8. Actie #30 plan van aanpak: STAT zal een standaard voor tijdigheid voor hun publicaties introduceren.	31 december 2023	Sint Maarten en Nederland	Deze activiteit draagt bij aan meer transparantie door STAT.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
A.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of het subsidiebeleid, de uitvoering en de bestaande subsidierelaties voldoen aan de eisen: rechtmatigheid, legaliteit, legitimiteit, effectiviteit en efficiency. Op basis van de uitkomsten zullen aanpassingen aan beleid en/of uitvoering worden doorgevoerd en onrechtmatig verstrekte subsidies met inachtneming van de wettelijke kaders en rechtsbeginselen (indien proportioneel) worden teruggevorderd.	A.3.2	Deze maatregel loopt deels mee in andere activiteiten en zal op een later moment verder worden opgepakt.				De verbetering van het financiële werkproces subsidies wordt ook al meegenomen bij de implementatie van het nieuwe financiële systeem (A.1.1). Daarnaast zal in de knelpuntenanalyse van de financiële regelgeving (A.1.6.5) ook naar de subsidiewetgeving gekeken worden. De verbetering van de doelmatigheid wordt volgtijdelijk op een later moment opgepakt.
A.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de inkoopfunctie kan worden versterkt, zodat de overheid op een zo doelmatige en effectief mogelijke wijze de inkoop van goederen en diensten kan verrichten. Daarbij zal centralisatie worden overwogen. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.4.0	Deze maatregel loopt deels mee in andere activiteiten en zal op een later moment verder worden opgepakt.				De verbetering van het financiële werkproces inkoop (procure to pay) wordt ook al meegenomen bij de implementatie van het nieuwe financiële systeem (A.1.1). Daarnaast zal in de knelpuntenanalyse van de financiële regelgeving (A.1.6.5) ook naar de aanbestedingswetgeving gekeken worden. De verdere versterking van de inkoopfunctie wordt volgtijdelijk op een later moment opgepakt.
A.5	Er wordt een Disaster Risk Management beleid, inclusief een Disaster Risk Financing strategie ontwikkeld en geïmplementeerd.	A.5.1	Ontwikkelen van Disaster Risk Management beleid.	7. Financial Stability Plan vastgesteld	1 juli 2023	Sint Maarten	Het wetsontwerp voor het financiële stabiliteitsplan is voltooid maar nog niet aangenomen vanwege interne discussies over hoe deze activiteit het beste kan worden voortgezet.

Thema B: Kosten en effectiviteit publieke sector

- Doel**
- de doelmatigheid van de publieke sector verhogen door een verlaging van de public wage bill (in lijn met het Caribisch gemiddelde van 10 procent van het BBP) en het terugdringen van de kosten van de publieke sector in algemene zin;
 - het verhogen van de kwaliteit en de effectiviteit (inclusief uitvoeringskracht) van de publieke sector.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.1	De landen dragen zorg voor de continuïteit van vitale processen, waaronder in ieder geval wordt verstaan: elektriciteit, olievoorziening, internet en datadiensten, drinkwatervoorziening, vlucht- en vliegtuigafhandeling, scheepvaartafhandeling, betalingsverkeer, de hulpdiensten en communicatie daartussen en medische instellingen.	B.1.1	Doorlopend.				
B.2	Op basis van een complete gedetailleerde beoordeling van de (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten naar legitimiteit van publiek aandeelhouderschap (dienen ze publieke belangen/doelen?), effectiviteit (bereiken ze de doelstellingen?) en doelmatigheid zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Doelstelling is het versterken van de governance en van de bedrijfsvoering om (toekomstige) verliezen en daarmee risico's voor de begroting van Sint Maarten te voorkomen. Het is geen doelstelling om te komen tot afstoten dan wel (deels) vervreemden van (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten die een vastgesteld publiek belang dienen.	B.2.2	Uitvoeren doorlichting overheids-nv's.	7. Plan van aanpak implementatie aanbevelingen vastgesteld.	30 september 2023	Sint Maarten + Nederland	Na prioritering van de aanbevelingen uit de analyse worden drie plannen van aanpak opgesteld. De twee plannen van aanpak met betrekking tot het ontwerp van het participatiebeleid en de verbeteringen in de uitvoering van de Landsverordening Normering Topinkomens (LNT) zullen naar verwachting binnenkort worden afgerond, zodat de goedkeuring door de Ministerraad wordt verwacht rond de initiële datum van 30 juni. Voor het opstellen van een derde plan van aanpak is meer tijd nodig waarvoor de deadline wordt verlengd tot september 2023.
B.3	Op basis van bestaand en/of aanvullende onderzoek wordt met de landen toegewerkt naar een versterking van het luchtvaartstelsel binnen het Koninkrijksverband. Het kan hierbij gaan om nauwe samenwerking van organisaties en het organiseren van uniforme werkprocessen, conform de internationale veiligheidseisen, waarbij gestuurd wordt op efficiëntie en kostenvermindering.	B.3.1	Afspraken die gemaakt worden in de regiegroep Luchtvaart zijn leidend bij de uitvoering van deze maatregel. Er worden geen separate afspraken voorzien in de uitvoeringsagenda.				

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.4	Op basis van een integrale gedetailleerde beoordeling zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd om de kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren, waaronder ook wordt verstaan de slagkracht van de ministeriële staven.	B.4.2	Risicogerichte integrale beoordeling(en).	3. Plan van aanpak integrale gedetailleerde beoordelingen vastgesteld.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Verwachting is dat het plan binnen het derde kwartaal is vastgesteld. De vertraging wordt veroorzaakt doordat de Ministerraad eerst een presentatie van het plan wil, alvorens het vast te stellen.
				4. Doorlichting gestart.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	De beoordeling zal met enige vertraging starten in juni. De resultaten van de toetsing worden verwerkt in het plan van aanpak B8/9, dat zal resulteren in één groter plan van aanpak voor de overheidsorganisatie.
		B.4.3	Versterking wetgevingsfuncties.	9. Bepalen (overige) vervolgstappen aanbevelingen rapport	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Het rapport van de doorlichting is opgeleverd. Er dient te worden bepaald hoe de aanbevelingen het beste kunnen worden geïmplementeerd. Dit gebeurt in één plan van aanpak met grotere lijnen; dit wordt dan uitgewerkt in kleinere projecten/actieplannen (zie B.4.3.11/12/13).
				10. Publicatie van het rapport.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Het definitieve rapport is nog niet gepubliceerd.
				11. Opstellen plan van aanpak ontsluiting digitale informatiesystemen gereed.	15 juli 2023	Sint Maarten	De afdeling juridische zaken heeft toegang nodig tot digitale rechtssystemen.
				12. Opstellen plan van aanpak voor publicatie wetgeving.	15 juli 2023	Sint Maarten	Sint Maarten heeft (aanvullende) ondersteuning van KOOP nodig bij het publiceren van actuele wetgeving.
		13. Opstellen plan van aanpak voor extra capaciteit om oudere wetgeving te consolideren (vóór 2019).	1 augustus 2023	Sint Maarten	Het huidige consolidatieproject voor wetgeving richt zich op wijzigingen die in 2019 en later zijn aangebracht. Aandachtspunt van deze activiteit is de consolidatieachterstand van voor 2019.		
B.5	Op basis van onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden (waaronder overwerkvergoedingen, verlofregelingen, bijzondere beloningen en toeslagen, reizen en reisvergoedingen, etc.) worden voorstellen voor mogelijke versoering ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.5.3	In aanvulling op het vergelijkend onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden wordt een benchmarkonderzoek uitgevoerd waarin de arbeidsvoorwaarden uit de (semi)publieke sector worden vergeleken met de private sector.	7. Beleidsreactie bestuurlijk vastgesteld.	1 juli 2023	Sint Maarten	Is vervolg op actie B.5.3. resultaat 6 (oplevering rapportage). Omdat de rapportage later dan gepland is opgeleverd, verschuift deze datum naar begin juli.
				8. Nader te bepalen.	Nader te bepalen	Sint Maarten + Nederland	Het rapport is opgeleverd. De afronding wordt momenteel gecoördineerd. De follow-up zal gebaseerd zijn op het rapport en de beleidsreactie.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.6	In het kader van een optimale personele inzet wordt de formatie, bezetting en daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van overheid en overheidsorganisaties onderzocht. Indien medewerkers onterecht loon ontvangen worden, afhankelijk van de situatie, maatregelen getroffen (o.a. stopzetten salaris, ontslagtraject).	B.6.2	In het kader van capacity building en capacity retention worden een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) en een exit-survey uitgevoerd.	8. Organiseren van interpretatiesessies en formuleren van aanbevelingen naar aanleiding van de rapportage(s) van het MTO en de exit survey. Het projectteam legt de aanbevelingen voor aan de Raad van Ministers voor besluitvorming.	31 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Er hebben al algemene feedbacksessies voor medewerkers plaatsgevonden. Deze specifieke besprekingen vinden plaats in de laatste weken van juni, wanneer de B8/9-expert weer op het eiland is. Deze sessies leiden tot aanbevelingen, die als input dienen voor één van de B8/9-programmalijnen (versterking van de organisatie).
				9. Besluitvorming over aanbevelingen gedistilleerd uit de rapportage van het MTO.	15 augustus 2023	Sint Maarten	Acties die voortkomen uit het MTO en de exit-enquête zullen worden meegenomen in het grotere B8/9-plan van aanpak.
B.7	Er wordt een aanpak ontwikkeld gericht op het terugdringen en beheersen van de kosten voor het inhuren van externe experts.	B.7.0	Activiteiten zullen worden bepaald zodra uitkomsten van de doorlichting van de overheid bekend zijn. B.4				Zie B.4.2
B.8	Op basis van een gedetailleerde beoordeling van de HR-functie (beleid, HR-advies, administratie en instrumentarium) worden verbetervoorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.8.2	Implementeren aanbevelingen ten aanzien van geïdentificeerde verbeterpunten in de Roadmap.	1. Plan van aanpak implementatie verbeterpunten opgesteld.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Het plan van aanpak zal een integraal programmaplan zijn waarin de activiteiten uit de maatregelen B.4.2, B.5, B.6, B.8 en B.9 worden gebundeld.
				2. Plan van aanpak implementatie verbeterpunten vastgesteld.	1 augustus 2023	Sint Maarten + Nederland	Zie B.8.2.1
B.9	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt strategisch personeelsbeleid ontwikkeld. Hieronder wordt in ieder geval verstaan: - een strategische personeelsplanning i.r.t. de uitkomsten van de doorlichting onder B.4; - invoer van een prestatie-management systeem binnen het ambtelijk apparaat; - het beperken van de politieke invloed op personeelsaangelegenheden.	B.9.2	Implementeren aanbevelingen ten aanzien van geïdentificeerde verbeterpunten in de Roadmap.	1. Plan van aanpak implementatie verbeterpunten afgerond.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Zie B.8
				2. Plan van aanpak implementatie verbeterpunten vastgesteld.	1 augustus 2023	Sint Maarten + Nederland	Zie B.8

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.10	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen de behoefte en kosten met betrekking tot huisvesting inzichtelijk worden gemaakt en mogelijkheden tot kostenverlaging en verbeteringen worden onderzocht en, indien aanwezig, worden doorgevoerd. Beoogd is een kostenreductie van 20% in 5 jaar (begroting 2020 als ijkpunt) die opgenomen is in de begroting voor 2025.	B.10.2	Implementatieplan kostenverlaging en verbeteringen ten aanzien van huisvesting.	5. Plan van aanpak vastgesteld.	1 juli 2023	Sint Maarten	
		B.10.3	Uitvoering Implementatieplan kostenverlaging en verbeteringen ten aanzien van huisvesting.	1. Opstellen lijsten gebouwen overheid (eigendom en huur).	1 juli 2023	Sint Maarten	De bestaande lijst met daarop de panden van de overheid moet worden geüpdatet.
				2. Valideren lijsten gebouwen overheid (eigendom en huur).	1 augustus 2023	Sint Maarten	Na het opstellen van de lijst wordt deze aan de SG van AZ aangeboden voor goedkeuring.
B.11	In het kader van een efficiënte overheid zullen de mogelijkheden voor een digitale overheidsomgeving en digitale dienstverlening worden onderzocht. Op basis van een onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.11.1	Implementatie plan van aanpak Revamping the IT department.	3. Functieboek IT department gepubliceerd.	1 augustus 2023	Sint Maarten	Het functieboek voor de nieuwe opzet van de IT-afdeling is reeds opgesteld en dient nu te worden afgestemd en uiteindelijk te worden gepubliceerd.
				5. Oplevering tweede voortgangsrapportage.	1 juli 2023	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
				6. Output 6 plan van aanpak: Reviewen en inrichten van processen binnen de IT-afdeling.	1 juli 2023	Sint Maarten	Eerste stappen zijn al gezet in het verbeteren van interne processen. Deze zullen bijdragen aan het beter presteren van de IT-afdeling.
				7. Oplevering derde voortgangsrapportage.	1 oktober 2023	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
				8. Output 1 plan van aanpak: Het inhuren van lokaal IT-personeel en het ontwikkelen van een doorlopend ontwikkelingsprogramma voor IT-personeel.	31 december 2023	Sint Maarten	Het is cruciaal dat de IT-afdeling toekomstbestendig wordt gemaakt; daarom is het inhuren van lokaal personeel essentieel.
				9. Output 4 plan van aanpak: Een rapport van Total Cost of Ownership.	31 december 2023	Sint Maarten	Dit rapport laat zien wat de financiële last is van het decentraliseren van bepaalde taken en verantwoordelijkheden die bij centrale IT horen.
				10. Output 5 plan van aanpak: Vraag Supply chain initialiseren via een RACI.	31 december 2023	Sint Maarten	Met de actie wordt een begin gemaakt met het organiseren van de vraag die cruciaal is voor de interne organisatie.
				11. Output 7 plan van aanpak: Het initialiseren van nalevingsprocessen zoals beveiliging, AVG, toegankelijkheid van IT-diensten.	31 december 2023	Sint Maarten	Deze actie beoogt dat IT-diensten de (internationale) wet- en regelgeving uitvoeren.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.14	Sint Maarten zal voldoen aan de richtlijnen van het CFATF met betrekking tot bestrijding van fraude en witwassen. Er wordt een plan van aanpak opgesteld en geïmplementeerd.	B.14.2	Uitvoering National Risk Assessment (NRA).	3. Uitvoering fase 1 en 2.1 en 2.2 uit plan van aanpak gereed.	1 juli 2023	Sint Maarten	Eerdere deadlines voor deze maatregel waren te krap. Een totale NRA duurt minimaal 2 jaar, waar sommige landen zelfs veel meer nodig hebben (soms wel 5 jaar).
				6. Voortgangsrapportage eerste kwartaal 2023.	1 juli 2023	Sint Maarten	In dit rapport wordt de voortgang van het project toegelicht; het is nog niet ontvangen.
				7. Voortgangsrapportage tweede kwartaal 2023.	1 juli 2023	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
				8. Voortgangsrapportage derde kwartaal 2023.	15 oktober 2023	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
		B.14.3	Plan van aanpak voorbereiding CFATF Mutual Evaluation.	2. Voor B.14.2.B (FIU-registraties) en B.14.3 (update wetgeving en voorlichtingsbijeenkomsten) wordt een gecombineerd plan van aanpak opgesteld.	Nader te bepalen	Sint Maarten	Vorig jaar was er al een conceptplan van aanpak opgesteld, maar aangezien dit nooit is goedgekeurd en inmiddels achterhaald is, moet er een nieuw plan worden opgesteld met de laatste acties onder B14. Het concept wordt nu besproken tussen SXM en TWO en zal naar verwachting in juni worden goedgekeurd.
B.15	Om de corporate governance van overheidsbedrijven te verbeteren zal het "protocol corporate governance (2020)" (wettelijk) worden vastgelegd en zullen de adviezen van de taskforce corporate governance (2020) worden geïmplementeerd.	B.15.2	Uitvoeren implementatieplan.	8. Voortgangsrapport 7 ingediend.	15 augustus 2023	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
				9. Voortgangsrapport 8 ingediend.	15 november 2023	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
				10. Opstellen van DOMA.	1 november 2023	Sint Maarten	Opstellen van een Development, Operation and Maintenance Agreement (DOMA), bedoeld voor het overdragen van activa van PJIAH en PJIAE naar de PJIAA (de activamaatschappij). Activa worden geleased of in vruchtgebruik gegeven op basis van juridische en financiële regelingen. De DOMA wordt niet voor het einde van Q3 verwacht.
		B.15.3	Corporate governance.	1. Ontwikkeling van een plan van aanpak ter versterking van corporate governance.	Nader te bepalen	Sint Maarten	Deze activiteit heeft een link met B.2.

Thema C: Belastingen

- Doel**
- het herinrichten van een robuust belastingstelsel met een brede grondslag, dat bijdraagt aan een eerlijke(re) verdeling van het inkomen, stimulering van de economie en uitvoerbaarheid en controleerbaarheid door de Belastingdienst;
 - het realiseren van adequaat ingerichte belastingdiensten.

Maatregel (zie Landspakket)	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
C.1 Om inkomsten te verhogen en het stelsel robuuster en eenvoudiger te maken zal een integrale doorlichting worden uitgevoerd van het fiscale stelsel inclusief de inkomstenbelasting. De volgende voorstellen zullen worden meegewogen: - Verbreding van de belastingbasis, verschuiving van directe naar indirecte belastingen en invoering VAT/BTW van 12,5 procent, conform voorstellen van de Fiscal Affairs Department (FAD) van het IMF of ABB conform fiscaal stelsel Caribisch Nederland. - Maatregelen gericht op substantiële vermindering van belastinguitgaven en bijdragen/overdrachten aan derden. - Beperken bestuurlijke inmenging/discretionaire bevoegdheden van zowel ambtenaren als bestuurders (m.b.t. aftrekposten, 'tax holidays'). Op basis van de doorlichting en adviezen zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Rekening zal gehouden worden met internationale regels van o.a. de OECD.	C.1.2 Vormgeven richtingen ten aanzien van de hervorming van het fiscale stelsel op basis van de aanbevelingen van het IMF en de eerdere voorstellen van Sint Maarten.	3. Plan van aanpak op basis van de beslisnotitie fase 1 is gereed en vastgesteld door de Ministerraad.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Een beslisnotitie (position paper) is in de vorige periode vastgesteld en aan het parlement gepresenteerd. De oorspronkelijke beslisnotitie (position paper) is uitgebreid en aangevuld, op basis waarvan nu een plan van aanpak voor de praktische uitvoering wordt opgesteld.
		4. Inventarisatie van punten uit het actieplan fase 1 waarvoor budgettaire gevolgen moeten worden doorgerekend.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Alvorens aan het parlement te worden voorgelegd, moeten de financiële gevolgen van sommige items worden geëvalueerd.
		5. Concept wetgevende producten op basis van de fase 1 nota/plan van aanpak worden ter toetsing aan JZ&W voorgelegd.	30 september 2023	Sint Maarten + Nederland	Volgende stap in het realiseren van de aanbevelingen uit de beslisnotitie van fase 1 (position paper).
		6. Opstellen van wetgevende producten op basis van de nota/actieplan van fase 1 op de agenda van het Parlement.	Q4 2023	Sint Maarten + Nederland	Het omzetten van de aanbevelingen uit de beslisnotitie van fase 1 (standpunt) in wetgeving.
	C.1.3 Opschonen, selecteren en codificeren van aanschrijvingen; overzicht is reeds gemaakt.	1. Opdracht aan derde partij verleend om selectie en codificatie uit te voeren.	1 juli 2023	Sint Maarten	Er is in de afgelopen jaren een achterstand ontstaan in het omzetten van "aanschrijvingen" (dit zijn tussentijdse nadere regelingen van de Inspecteur in de toepassing van belastingwetten) in wetgeving. Deze wordt nu aangepakt. De deadline voor dit item is enigszins verlengd vanwege capaciteits-/werkdrukproblemen.
	C.1.4 Elimineren verouderde wetgeving; advies van de RvA op benodigde wetgeving is reeds ontvangen.	1. Opdracht tot opstellen nader rapport en aanpassen wetgeving is verleend.	1 september 2023	Sint Maarten	Op basis van het standpunt (zie activiteit C.1.2) moet een verder rapport worden opgesteld en de wetgeving worden bijgewerkt, wat meer tijd zal vergen dan oorspronkelijk was voorzien.
C.1.5 Revisie Algemene Landsverordening Landsbelastingen (ALL).	1. ALLE herzieningen zullen ter overweging aan het Parlement worden voorgelegd.	1 september 2023	Sint Maarten	De Algemene Landsverordeningen Landsbelastingen (ALL) regelt een aantal formele zaken in de toepassing van (alle) belastingwetten. Modernisering van de ALL is urgent om de heffing van de verschillende belastingen te verbeteren. De deadline voor dit item is enigszins verlengd vanwege capaciteits-/werkdrukproblemen.	
C.1.6 Inleiding OESO-vereiste wetgeving.	1. OESO-noodzakelijke wetswijzigingen voorgelegd voor advies JZ&W.	Q4 2023		Op grond van OESO-verdragen moeten onderdelen van de SXM-belastingwetgeving worden gewijzigd.	

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
C.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt bepaald of en hoe de Belastingdienst kan worden geoptimaliseerd en gemoderniseerd, dusdanig dat belastinginning effectief en efficiënt kan plaatsvinden. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	C.4.2	Aanschaf van een geïntegreerde IT-oplossing voor de Belastingdienst, inclusief een online portal voor de invoer van de heffingsmiddelen voor loonbelasting, inkomstenbelasting en omzetbelasting.	8. Op basis van de aanbesteding van mei 2023 wordt een IT-leverancier geselecteerd.	1 augustus 2023	Sint Maarten en Nederland	In plaats van het eerdere doel van een portaal voor de Belastingdienst, wordt nu een geïntegreerde IT-oplossing aangeschaft.
		C.4.3	Opschonen van de CRIB-bestanden waarbij foutieve NAW-gegevens worden hersteld, relaties tussen entiteiten correct worden geregistreerd, personen die onterecht op actief staan worden gecorrigeerd.				Dit punt wordt geïntegreerd met C.4.4 uitgevoerd.
		C.4.4	'Quick win'-maatregelen: voorbereiden en uitvoeren van (a) opschoning databestanden (zie C.4.3), (b) wegwerken achterstanden en (c) versneld innen en invorderen van achterstallige bedragen.	10. Voortgangsrapportage kwartaal 2 is beschikbaar.	1 juli 2023	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
				11. Gegevensinvoer als gevolg van het wegwerken van achterstand is voltooid.	1 augustus 2023	Sint Maarten	Volgens de huidige planning zouden de gegevensinvoerproducten van het wegwerken van de achterstanden in de belastingformulieren in augustus klaar moeten zijn.
C.4.5	Herziening en versterking van de organisatie en middelen van de Belastingdienst (Transformatie Belastingdienst).	2. Transformatie plan van aanpak Belastingdienst vastgesteld.	1 juli 2023	Sint Maarten	Er is een plan van aanpak opgesteld waarin de transformatie van de Belastingdienst centraal staat.		
C.5	Er wordt een Belastingregeling voor Nederland en Sint Maarten overeengekomen, in lijn met minimum Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) voorwaarden waarbij o.a. wordt gekeken naar het voorkomen mogelijke winstverschuivingen.	C.5.1	Overeenkomen onderlinge regeling tussen Nederland en Sint Maarten.	1. Ambtelijke overeenstemming over inhoud en behandeling in Rijksministerraad.	Zo spoedig mogelijk	Sint Maarten	
C.6	Wetgeving ten behoeve van ondertekening en inwerkingtreding Establishment Agreement Wereldbank wordt aangenomen en geïmplementeerd.	C.6.1	Implementatie wetgeving (belastingparagraaf) Establishment Agreement Wereldbank.	4. Publicatie Landsverordening.	Zo spoedig mogelijk	Sint Maarten	

Thema D: Financiële sector

- Doel**
- het realiseren van een stabiele financiële sector die zijn rol ter ondersteuning van de reële economie op een goede manier kan vervullen;
 - het realiseren van een passende wijze van regulering van de financiële sector, waarbij adequaat toezicht wordt gehouden op de naleving;

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
D.1	Er wordt een integrale doorlichting van de financiële sector uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.1.1	Op zo kort mogelijke termijn volledig invulling geven aan maatregelen om tekortkomingen te adresseren naar aanleiding van aanbevelingen van het IMF inzake de financiële sector van de monetaire unie Curaçao-Sint Maarten.	2. Voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van het IMF monitoren en bijsturen waar nodig.	Doorlopend	CBCS	
				3. Oprichting van een Financieel Stabiiliteitscomité voor beleidsdialog met de ministers van Financiën van Sint Maarten en Curaçao.	30 september 2023	CBCS	
				4. Strategische beoordeling toekomstige financiële sector.	30 september 2023	CBCS	
				5. Afronden implementatie risicogericht toezicht.	31 december 2024	CBCS	
				6. Versterking toezichtinstrumentarium financiële instellingen voor verantwoordingsdoeleinden.	30 september 2023	CBCS	
				7. Beoordeling van het afwikkelingskader en implementatie DGS.	31 december 2024	CBCS	
D.2	Er wordt een integrale doorlichting van het stelsel van toezicht (wet- en regelgeving, toezichtbeleid) op de financiële markten uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.2.1	Op zo kort mogelijke termijn volledig invulling geven aan maatregelen om tekortkomingen te adresseren naar aanleiding van aanbevelingen van het IMF inzake de financiële sector van de monetaire unie Curaçao-Sint Maarten.	2. Voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van het IMF monitoren en bijsturen waar nodig. Bij de verdere uitvoering van het hervormingsprogramma door de CBCS zullen in lijn met de aanbevelingen van het IMF de transitie naar risico-gebaseerd toezicht en de versterking van toezichthandhaving worden geprioriteerd.	Doorlopend	CBCS	
D.4	Er vindt modernisering plaats van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering Depositogarantiestelsel (DGS en modernisering resolutieraamwerk). Overzicht van welke wetgeving zou moeten worden aangepast, vervolgens aanpassing, besluitvorming en implementatie van de wetgeving.	D.4.1	Voortzetting plan van aanpak CBCS, ontwikkeling wetgevingskalender en afspraken met WJZ over versterking wetgevende capaciteit.	2. Wetgevingskalender implementeren. Bij de verdere uitvoering van het hervormingsprogramma door de CBCS zullen in lijn met de aanbevelingen van het IMF zal bij de verdere uitvoering de modernisering van het resolutieraamwerk worden geprioriteerd. Daarnaast zal CBCS een roadmap ontwikkelen voor het verwerken van de resultaten van de geplande kwaliteitsbeoordeling van assets.	Doorlopend	CBCS + Sint Maarten	
D.5	De governance van de CBCS wordt versterkt, conform internationale best practices waaronder door het scheiden van verschillende taken binnen de CBCS.	D.5.2	Op zo kort mogelijke termijn volledig invulling geven aan maatregelen om tekortkomingen te adresseren naar aanleiding van aanbevelingen van het IMF inzake de interne organisatie van de CBCS.	1. Voortgang aanbevelingen naar aanleiding van review interne organisatie monitoren. Bij de opvolging van de aanbevelingen uit het IMF-rapport staat de absolute onafhankelijkheid van de CBCS voorop.	Doorlopend	CBCS + Sint Maarten	De interne governance is een verantwoordelijkheid van de CBCS. Het bewaken van de onafhankelijkheid is een verantwoordelijkheid van zowel de landen Curaçao en Sint Maarten als van de CBCS.

Thema E: Economische hervormingen

- Doel**
- het realiseren van een weerbare, dynamische en veerkrachtige economie;
 - het realiseren van een robuust en betaalbaar sociaal zekerheidsstelsel, dat de prikkels op de juiste plek legt.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
E.1	Er zal een integrale analyse van het huidige arbeidsmarktbeleid, wet- en regelgeving worden uitgevoerd op basis waarvan het arbeidsmarktbeleid wordt geactualiseerd en gemoderniseerd. Maatregelen als arbeidstijdverkorting, deeltijdwerken, contracten voor bepaalde tijd, versoepelen ontslagrecht, wegnemen belemmeringen voor aannemen buitenlandse arbeidskrachten, illegale tewerkstelling en bestrijding van de jeugdwerkloosheid zullen in de analyse worden betrokken. Op basis van de analyse worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.1.2	Integrale sociaal-economische hervormingsagenda (zie ook maatregelen E.3 en E.4).	3. Integrale sociaal-economische hervormingsagenda met communicatie en uitvoeringsplan ter goedkeuring naar de Ministerraad gestuurd.	1 juli 2023	Sint Maarten	De integrale sociaal-economische hervormingsagenda moet begin juli klaar zijn en kan met een bijkomend communicatie- en uitvoeringsplan ter goedkeuring worden voorgelegd.
E.2	De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan. Op basis van onderzoek naar de omvang van de informele economie zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.2.0	Dit zal worden opgenomen in de sociaal-economische hervormingsagenda.				
E.3	Illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten wordt tegengegaan. Er zal onderzoek worden gedaan naar illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Op basis van de resultaten en aanbevelingen worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.3.3	Implementatieplannen voor maatregelen tegengaan illegale tewerkstelling uitvoeren.	4. T.a.v. korte termijn maatregel 3 uit het E3.3. implementatieplan: Update regulering uitzendbureau is nodig om misbruik tegen te gaan. -Het inhuren van een adviseur voor het beoordelen en aanpassen/ontwikkelen van de benodigde wetgeving.	1 augustus 2023	Sint Maarten	Deze activiteit zal worden opgenomen in de sociaal-economische agenda.
				5. T.a.v. korte termijn maatregel 4: wetgeving administratieve handhaving wordt herzien zodat boetes kunnen worden opgelegd bij illegale tewerkstelling. Opdracht tot review van de wetgeving administratieve handhaving is aanbesteed.	1 juli 2023	Sint Maarten	Conform de opdracht verleend aan de wetgevingsjurist.
				6. T.a.v. korte termijn maatregel 2 uit het implementatieplan van E3.3 (synchronisatie van de aanvraag van werk- en verblijfsvergunningen); Taskforce Pilot Project (TPP) communicatieplan is uitgevoerd.	31 december 2023	Sint Maarten	Sinds de start van het proefproject op 16 januari 2023 hebben er wijzigingen en herzieningen plaatsgevonden. Aanbeveling is om het project te verlengen tot een einddatum van december 2023, vanwege niet-voorzien uitdagingen.
				7. T.a.v. korte termijn maatregel 4: wetgeving administratieve handhaving wordt herzien zodat boetes kunnen worden opgelegd bij illegale tewerkstelling. Advies van Raad van Advies beschikbaar.	1 november 2023	Sint Maarten	Op 3 mei 2023 is de wijzigingswet Lvo bestuurshandhaving ingediend bij JZ&W. Eind oktober moet de Raad van Advies advies uitbrengen. Indiening ontwerp bij het parlement in november/december.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
E.4	Bewerkstelligd wordt dat het stelsel van sociale zekerheid een activeringsfunctie zal hebben, met de juiste prikkels, waarbij tevens zorggedragen wordt voor adequaat sociaal vangnet. Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Bezien in samenhang met de maatregelen omtrent de hervorming van de arbeidsmarkt.	E.4.2	Integrale sociaal-economische hervormingsagenda (zie ook maatregelen E.3 en E.4).				Zie maatregel E.1.2. de integrale sociaal-economische agenda is een vervolg op E1, E3 en E4. De voortgang wordt verder weergegeven onder E1.
E.5	Sint Maarten verhoogt de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 (in 2025) tenzij uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar in 2025 niet realistisch is en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect. Een onafhankelijk economisch instituut (aangewezen door het COHO in overleg met het land) brengt in kaart wat de structurele budgettaire effecten zijn voor de betaalbaarheid van de pensioenen en sociale zekerheid als de pensioengerechtigde leeftijd wordt verhoogd naar 66 jaar in 2025 en verder verhoogd zou worden door koppeling aan de levensverwachting en rekent de alternatieve voorstellen door. De uitkomsten worden voorgelegd aan Sint Maarten en Nederland waarna in overleg bekeken wordt hoe er invulling wordt gegeven aan de onderzoeksresultaten.	E.5.0	Het vraagstuk van de AOV leeftijd wordt meegenomen in de integrale sociaal-economische agenda.				Zie maatregelen E1 t/m E4.
E.6	Ondernemerschap en het investeringsklimaat zullen worden gevraagd. Daarbij is o.a. van belang dat het vergunningenstelsel wordt geoptimaliseerd, de costs of doing business worden verlaagd, en bureaucratie (red tape) wordt weggenomen. Voorstellen worden ontwikkeld en uitgevoerd op basis van een integrale toetsing van (onder andere) wet- en regelgeving.	E.6.2	Implementatie van de aanbevelingen uit het onderzoek naar ondernemerschaps- en investeringsklimaat.	2. Plan van aanpak implementatie aanbevelingen vastgesteld.	31 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	De opleverdatum werd niet gehaald door noodzakelijke aanpassingen van activiteiten en budget. De beperkte beschikbaarheid van projectmedewerkers heeft ook bijgedragen tot verdere vertragingen. Het PvA moet voor eind juli worden afgerond.
				3. Uitvoeren aanbevelingen 1.1, 1.2, 1.6 en 1.10 uit het onderzoek ondernemerschaps- en investeringsklimaat.	31 augustus 2023	Sint Maarten + Nederland	Maatregel 1.10, herevaluatie en eventuele versoepeling of afschaffing van moratoria, is nog niet afgerond. De evaluatie is gereed maar nog niet goedgekeurd door de verantwoordelijke minister.
				4. Uitvoeren aanbevelingen, 3.1, 3.3 en 3.4 uit het onderzoek ondernemerschaps- en investeringsklimaat.	1 januari 2024	Sint Maarten + Nederland	Er is aanvullend onderzoek en meer tijd nodig om de uitvoering van maatregelen te garanderen. De benodigde expertise wordt via openbare aanbestedingen ingehuurd.
				5. Uitvoeren overige prioriteiten (1.3, 1.7, 1.8, 1.9 en 5.1).	30 juni 2024	Sint Maarten + Nederland	Het beoordelen van de haalbaarheid van deze maatregelen en de implementatie ervan in wetgeving vergt extra expertise en tijd. Dit is onderdeel van het bovengenoemde aanbestedingsproces.
E.7	Ontwikkelen en implementeren grondbeleid en ruimtelijk ordeningsbeleid.	E.7.1	Het opstellen van een plan van aanpak op basis van vier pijlers: 1. Maken van een ruimtelijk economische strategie, 2. Gronduitgifte beleid inclusief grond inventarisatie, 3. Grondprijnsbeleid, 4. Administratieve en financiële achterstanden.	4. Plan van aanpak vastgesteld.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Het plan van aanpak wordt op ambtelijk niveau goedgekeurd.

Thema F: Zorg

Doel

- het beheersen en beheersbaar houden van COVID-19;
- het borgen van de continuïteit van de acute zorg;
- het efficiënt inrichten van de zorg en het realiseren van een robuust en betaalbaar zorgstelsel.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
F.1	Om COVID-19 te kunnen beheersen en beheersbaar te houden, worden de adviezen van het OMT Cariben (24 april 2020 en 3 juni 2020) doorgevoerd, waaronder in ieder geval de volgende maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> - op peil houden beschikbare IC-capaciteit; - versterken diensten publieke gezondheid (o.a. i.v.m. bron- en contactonderzoek) - op voorraad houden van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM); - vergoten en op peil houden testcapaciteit; - invoeren syndroom surveillance; - garanderen voldoende air-ambulance capaciteit; - aankoop COVID vaccin en doorvoeren vaccinatieprogramma (vanaf beschikbaar zijn vaccin). 	F.1.1	Doorlopend.				
		F.1.2	Pandemische paraatheid: Herzien van de Gezondheidslandsverordening van 2016 en bijbehorende protocollen om de pandemische paraatheid te bevorderen. Training van relevante staf op het gebied van deze procedures en protocollen.	1. Concept two-pager over de herziening van de Gezondheidslandsverordening officieel klaar voor goedkeuring door de minister van VSA.	1 juli 2023	Sint Maarten	De Gezondheidslandsverordening vergt modernisering in het licht van de Covid-19 ervaringen, om in de toekomst pandemiegerichte maatregelen effectief te kunnen doorvoeren. Na herziening van de wetgeving volgt training van de leden van het ESF-6 (in het Nederlands GHOR-overleg; gezondheidshulp bij ongevallen en rampen) en de staf van het ministerie t.a.v. de nieuwe procedures.
				2. Plan van aanpak herziene Gezondheidslandsverordening overeengekomen door Ministerraad en TWO.	31 oktober 2023	Sint Maarten	De Gezondheidslandsverordening vergt modernisering in het licht van de Covid-19-ervaringen, om in de toekomst pandemiegerichte maatregelen effectief te kunnen doorvoeren. Na herziening van de wetgeving volgt training van de leden van het ESF-6 (in het Nederlands GHOR-overleg; gezondheidshulp bij ongevallen en rampen) en de staf van het ministerie t.a.v. de nieuwe procedures.
F.2	In het kader van doelmatigheid worden overbodige dubbelingen in het zorgaanbod van de verschillende ziekenhuizen en andere inefficiënties in kaart gebracht en teruggedrongen, middels opstellen en uitvoeren plan samenwerking regionale ziekenhuizen Caribisch gebied Koninkrijk en maken bestuurlijke afspraken, waaronder in ieder geval wordt verstaan: <ul style="list-style-type: none"> - reduceren van het aantal medische uitzendingen naar derde landen door uitbreiding van zorgaanbod binnen het Caribisch gebied van het Koninkrijk (top-specialistische zorg); - gezamenlijke inkoop medicatie, middelen, materialen en apparatuur; - regionaal opleiden en capaciteitsplanning van zorgpersoneel (kosten opleiding reduceren door minder opleiden in het buitenland); - rationalisering laboratoriumzorg en reductie aantal laboratoria; - medische specialisten die verzekerde zorg leveren in loondienst van ziekenhuizen (sterfhuisconstructie); - versterken samenwerking eerstelijnszorg en tweedelijnszorg; - herijken bekostigingswijze en tarieven tweedelijnszorg samen met zorgverzekeraars en Nederlandse zorgautoriteit. 	F.2.2	Voorstel om in gezamenlijkheid (Dutch Caribbean Hospital Alliance (DCHA) + het platform voor Zorgverzekeraars CAS-BES (PSZ)) een programma van eisen op te stellen waarop een (op kwaliteit en kosten gebaseerde) inventarisatie van tarieven van de bij DCHA aangesloten ziekenhuizen en zorginstellingen op andere bestemmingen (Colombia, Dominicaanse Republiek, Nederland) gestoeld zal worden.	1. Inzicht in zorgaanbod bij DCHA aangesloten ziekenhuizen en ziekenhuizen in de regio en de (comparatieve) kosten hiervan.	Q3 2023	DCHA/SZV/TWO	De uitvoering van deze maatregel vindt plaats onder toezicht van de vierlandenbijeekoms. Daarom zal deze maatregel vanaf komend kwartaal van de uitvoeringsagenda worden gehaald.
		F.2.5	Summit DCHA-Platform Samenwerkende Zorgverzekeraars (PSZ) op Bonaire.	3. Opstellen plan van aanpak in vervolg op de onderzoeksresultaten.	Q4 2023	DCHA/SZV/TWO	De uitvoering van deze maatregel vindt plaats onder begeleiding van de vierlandenbijeekoms. Daarom komt deze maatregel vanaf komend kwartaal niet meer op de uitvoeringsagenda.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting	
F.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (inclusief bekostiging) en effectiviteit van de zorg en de uitkomsten van maatregel F.2 zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Gedacht kan worden aan herijken verzekeringspakket en invoeren van eigen betalingen.	F.3.1	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van de zorg op lange termijn (General Health Insurance).	21. Public awareness materiaal ontworpen en goedgekeurd.	31 augustus 2023	Sint Maarten	Volgorde van de planning is veranderd, zie resultaat 23.
			22. Advies RvA ontvangen.	31 juli 2023	Sint Maarten	Het advies van de Raad voor de Volksgezondheid wordt eind mei verwacht. SER-advies wordt voor 30 juni 2023 verwacht. Nadat de wijzigingen naar aanleiding van de Raad voor de Volksgezondheid/SER-advies zijn doorgevoerd, wordt een spoedaanvraag naar de RvA gestuurd.	
			23. Knowledge partner voor public awareness campagne is gecontracteerd en fase 1 (research) voltooid.	1 juli 2023	Sint Maarten	Het selectieproces is nog niet succesvol afgerond, vandaar een kleine vertraging.	
			24. Nader rapport geschreven en GHI LV en LB ham aangeboden aan parlement.	31 augustus 2023	Sint Maarten	In juli 2023 stelt de RvA het advies vast. Het Parlement is in juli met reces. Presentatie in het Parlement is op zijn vroegst in augustus mogelijk.	
			25. Overzicht hiaten- en behoefteanalyses uitvoerende instanties, SZV en Belastingdienst, afgerond, start verandermanagementprogramma.	30 september 2023	Sint Maarten	GHI zal voornamelijk worden uitgevoerd door SZV en in mindere mate door de Belastingdienst. Beide moeten voor 1 januari 2024 zijn opgesteld. Dit is de laatste ronde van voorbereidingsbeoordeling.	
		F.3.2	Opstellen plan van aanpak met als doel het verhogen van de houdbaarheid van het zorgstelsel op de korte termijn, waarbij in ieder geval wordt gekeken naar het uitvoeren van behoefteanalyse zorginstellingen, efficiënte inkoop medicijnen en preventieve zorg.	7. Interface met het tweede lab op SXM geïmplementeerd.	30 september 2023	Sint Maarten	De planning voor dit item is verlengd wegens onvoorziene technische problemen.
				8. De wetsteksten voor Wetswijzigingen PCCP fase II worden opgesteld en getoetst inclusief advies van Juridische Zaken en Raad van Advies.	30 september 2023	Sint Maarten	
				9. Beslissing over het invullen van het deel "preventie" van het plan van aanpak PCCP, preventie en zorginfrastructuur.	31 augustus 2023	Sint Maarten	Dit item zal worden gecoördineerd met item F.3.5.
		F.3.3	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van de zorg op lange termijn (wetgeving en beleid geestelijke gezondheidszorg).	1. Ontwerp plan van aanpak Wetgeving en GGZ-beleid officieel klaar voor goedkeuring door minister van VSA.	1 augustus 2023	Sint Maarten	Het concept plan van aanpak is gedeeld met Nederland. Extra assistentie door VNG international is verzekerd, waardoor de tijdlijn is gewijzigd.
				2. Plan van aanpak geestelijke gezondheidszorg akkoord Ministerraad en TWO.	31 oktober 2023	Sint Maarten	

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
F.3	vervolg	F.3.4	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van het toezicht op de zorg en arbeid (Herziening wetgeving Inspectie VSA). Zie ook thema E.	1. Concept two-pager over herziening wetgeving Inspectie VSA officieel klaar inclusief afstemming tussen arbeid (E) en gezondheid (F) officieel klaar voor goedkeuring door de minister van VSA.	1 augustus 2023	Sint Maarten	Concept two-pager is gedeeld met TWO.
				2. Plan van aanpak herziening wetgeving Inspectie VSA officieel gereed, inclusief afstemming tussen arbeid (E) en zorg (F) overeengekomen door de Ministerraad en TWO.	31 oktober 2023	Sint Maarten	
		F.3.5	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van gezondheidspreventieprogramma's . (Actieplan voor preventie en vermindering van niet-overdraagbare ziekten).	1. Concept two-pager voor preventie en vermindering van niet-overdraagbare ziekten, officieel klaar voor goedkeuring door de minister van VSA.	1 juli 2023	Sint Maarten	Concept two-pager is gedeeld met TWO.
				2. Plan van aanpak voor preventie en vermindering van niet-overdraagbare ziekten overeengekomen door de Ministerraad en TWO.	30 november 2023	Sint Maarten	

Thema G: Onderwijs

- Doel**
- het realiseren van een basiskwaliteit van onderwijs;
 - het realiseren van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
 - het realiseren van goede doorstroom tussen stelsels van onderwijs (al dan niet in Europees Nederland).

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
G.1	<p>Een expertgroep uit de vier landen / groep onderwijsexperts uit de vier landen voert een doorlichting uit van het gehele onderwijsbestel, met inbegrip van alle publieke en particuliere betrokken partijen, inclusief de overheid. Hierbij komen in ieder geval aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderwijskwaliteit, lesmethoden en -middelen; - aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt; - doorstroom tussen ko, po, vo en mbo/ho/wo (al dan niet in Europees Nederland); - doelmatigheid en doeltreffendheid van de onderwijsbekostiging, mitigeren van inefficiënties in het systeem; - versterken van de kwaliteitsverbetering door effectief toezicht door onder andere de inspecties; samenwerking onderwijs- en ontwikkelingsvoorzieningen in de regio (en eventueel Europees Nederland). <p>Hierbij worden in elk geval de onderwijsinspecties van de vier landen betrokken.</p> <p>Op basis van de uitkomsten van de doorlichting worden maatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	G.1.1	Doorlichting van het onderwijsbestel.	10. Opstellen plan van aanpak.	30 september 2023	Sint Maarten	Met assistentie van de projectmanager zal het plan van aanpak worden opgesteld.

Thema H: Versterken rechtsstaat

- Doel**
- een bijdrage leveren aan de versterking van de rechtsstaat, door in ieder geval in te zetten op het versterken van het grenstoezicht, de aanpak van financieel-economische criminaliteit en het verbeteren van het detentiewezen.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
H.1	In het belang van stabiliteit van de openbare orde en veiligheid worden tot nader orde geen bezuinigingen toegepast die de operationele uitvoeringscapaciteit binnen de meest vitale sectoren van de rechtsstaat (Politie, Douane, Landsrecherche, OM, Hof, Kustwacht, gevangeniswezen en de veiligheidsdienst) beperken.	H.1.1	Doorlopend.				Het JVO in januari 2023 heeft ertoe geleid dat de vier landen zijn overeengekomen om de onderbezetting van de diensten in de Caribische landen en de daarmee samenhangende onevenwichtigheid in de rechtshandavingsketen nader te bespreken. Deze discussie wordt eind juni 2023 voortgezet in het JVO
H.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe de (fysieke en online) goksector hervormd moet worden. Doelstelling is het verhogen van de inkomsten voor de overheid. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	H.2.3	Opstellen van nieuwe kansspelwet- en regelgeving.	3. Opstellen van nieuwe kansspelwet.	1 juli 2023	Sint Maarten	Op 1 april is een concept van de nieuwe kansspelwet naar de TWO gestuurd voor feedback en advies.
				4. Feedback en advies over de nieuwe kansspelwet is gegeven door de TWO.	1 juli 2023	TWO	
				5. Feedback en adviezen van TWO worden verwerkt.	1 augustus 2023	Sint Maarten	
				6. TWO moet het voorstel voor een organisatiestructuur van de Sint Maarten Gaming Authority (SMGA) ontvangen.	Nader te bepalen	Sint Maarten + Nederland	De organisatiestructuur van de SMGA wordt onderdeel van de Business Case. Zodra duidelijk is wanneer de Business Case klaar is, kan een datum worden geprikt voor punt 6.
				7. Feedback/ advies op voorgestelde organisatiestructuur Sint Maarten Gaming Authority (SMGA) door Nederland.	Nader te bepalen	Sint Maarten + Nederland	Afhankelijk van oplevering Business Case.
		H.2.5	Onderzoek naar kansspelverslaving door een externe partij.	2. Uitzetten opdracht onderzoek naar kansspelverslaving op Sint Maarten.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Het onderzoek naar kansspelverslaving is nog niet gestart. Het is niet zeker welke partij het onderzoek gaat uitvoeren. Het zal worden uitgesteld.
H.2.6	Business case Sint Maarten Gaming Authority.	1. Uitzetten opdracht businesscase.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	De opdracht is gestart. De reactietermijn is met drie weken verlengd om meer geïnteresseerden de mogelijkheid te geven te reageren. Er is dus een kleine vertraging. Er zijn wel een paar voorstellen binnengekomen. SXM zal binnenkort een besluit nemen over het vervolg.		
		2. Toewijzen opdracht business case.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Door de vertraging is de BC nog niet toegewezen. Het streven is om dit kwartaal een besluit te nemen.		

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
H.2	vervolg	H.2.7	Opstellen van nieuwe kansspelwet- en regelgeving.	1. SXM stelt de nodige LB h.a.m.'s op.	Nader te bepalen	Sint Maarten	SXM is bezig met het opstellen van lagere wet- en regelgeving, zoals het LB h.a.m. (Loterijbesluit). Er moeten verschillende LB h.a.m.'s geschreven worden, het is op dit moment nog onduidelijk wanneer ze allemaal in concept klaar zullen zijn. Er zal een overzicht worden gemaakt van de noodzakelijke LB h.a.m.'s en -voorschriften.
				2. De TWO geeft feedback/advies op opgestelde wet- en regelgeving.	Nader te bepalen	Nederland	Zodra een LB h.a.m. klaar is in ontwerp, wordt deze gedeeld met TWO voor feedback en advies.
				3. Feedback/advies over lagere wet- en regelgeving wordt verwerkt.	Nader te bepalen	Sint Maarten	Zodra SXM feedback en advies ontvangt over een bepaalde LB h.a.m. of regeling, wordt deze feedback en advies verwerkt.
H.9	Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet. Er wordt een plan van aanpak ontwikkeld en geïmplementeerd.	H.9.1	Op basis van vastgesteld plan van aanpak projectfase uitvoeren.	6. Hoofdstuk 3 concept wetsontwerp.	31 januari 2024	Sint Maarten + Nederland	
				7. Uitvoeringstoets wetsontwerp.	Nader te bepalen	Sint Maarten + Nederland	
				8. Duidelijkheid over hulpvraag van het land.	15 augustus 2023	Nederland	
H.12	Beheer en toezicht t.a.v. het criminaliteitsfonds wordt geherstructureerd. Curaçao en Sint Maarten volgen de aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving op. Uiterlijk dinsdag 15 juni 2021 hebben de landen een uitvoerende organisatie aangewezen die het fonds controleert op het opvolgen van de aanbevelingen en rapporteert of het fonds naar behoren werkt.	H.12.1	Opvolgen aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving m.b.t. het criminaliteitsfonds.	5. Het beleidsplan 2023 Criminaliteitsfonds is vastgesteld.	1 september 2023	Sint Maarten	Deadlines zijn aangepast, omdat het ministerie werkt aan het wegwerken van de opgelopen vertraging. Aanvullende feedback van betrokken stakeholders op het beleidsplan is ontvangen en wordt verwerkt. De vervolgstap is het formeel vaststellen van het beleidsplan door de minister van Justitie.
				6. Handboek Crimefonds is vastgesteld.	1 september 2023	Sint Maarten	Deadlines zijn aangepast, omdat het ministerie werkt aan het wegwerken van de opgelopen vertraging. Aanvullende feedback van betrokken stakeholders op het handboek is ontvangen en wordt verwerkt. Vaststelling van het handboek is afhankelijk van het beleidsplan.
				7. Financiële administratie is ingericht.	1 september 2023	Sint Maarten	Deadlines zijn aangepast, omdat het ministerie werkt aan het wegwerken van de opgelopen vertraging. Er is reeds een digitaal verwerkingssysteem aangeschaft. De financiële afdeling van het ministerie van Justitie werkt momenteel aan de implementatie van dit systeem.
				8. Een uitvoeringsorganisatie is opgericht en ingewerkt.	1 oktober 2023	Sint Maarten	De oprichting en inwerking van de uitvoeringsorganisatie is afhankelijk van de inrichting van de financiële administratie waarmee de uitvoeringsorganisatie aan de slag gaat. Gezien de vertraging is de deadline verschoven.
				9. Een stuurgroep Misdaadbestrijding is opgericht en ingericht.	1 november 2023	Sint Maarten	De instelling van de stuurgroep op basis van het Landsbesluit heeft nog niet plaatsgevonden. De oprichting van de stuurgroep is vertraagd omdat er nog geen kandidaten zijn geselecteerd. De deadline is daarom verschoven.
				10. Evaluatie afgerond en project afgesloten.	Nader te bepalen	Sint Maarten	De evaluatie en afronding kan pas plaats plaatsvinden na afronding van de eerder genoemde punten.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
H.20	Om de detentieomstandigheden te verbeteren zal Sint Maarten in overleg met Nederland de gemaakte afspraken verbetermaatregelen uit 2018 uitvoeren en zo nodig hiervoor middelen vrijmaken en in de begroting opnemen.	H.20.1	Rekening houdend met de voorbereidende activiteiten van het United Nations Office for Project Services (UNOPS) voor de bouw van een nieuwe gevangenis, zal Sint Maarten werken aan de duurzame verbetering van het gevangeniswezen en de maatregelen implementeren van de lijst van toezeggingen uit 2018 die hieraan bijdragen.	1. Verbetermaatregelen gerealiseerd.	1 juli 2023	Sint Maarten	Sint Maarten heeft de meeste verbetermaatregelen, zoals beschreven in de lijst met toezeggingen van 2018, afgerond of staat op het punt deze af te ronden. Nu het United Nations Office for Project Services (UNOPS) met haar activiteiten is begonnen, zullen enkele maatregelen worden geïntegreerd in het project van het nieuwe gevangenisgebouw. Met de vaststelling van de functieboeken wordt door de minister van Justitie vooruitgang geboekt. In het Detentieplan 2018 zal hierop worden toegezien in het Ministerieel Overleg, bestaande uit de minister-president van Sint Maarten en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Zodra deze gesprekken plaatsvinden, kan de maatregel als afgerond worden beschouwd.
H.21	Om te voldoen aan de (internationale) eisen m.b.t. detentie zal Sint Maarten voor 15 februari 2021 met Nederland UNOPS de opdracht geven tot een vooronderzoek om te komen tot een lange termijn plan voor de detentiesituatie op Sint Maarten. Op basis van het vooronderzoek zullen vervolgcacties worden uitgezet en uitgevoerd om uiteindelijk de detentiesituatie structureel te verbeteren.	H.21.1	Ondertekenen projectovereenkomst en -voorstel met UNOPS, met Nederland als financier en Sint Maarten als opdrachtgever en bij ondertekening Fase 2 ook medefinancier.	2. Projectovereenkomst en -voorstel Fase 1 en vervolgens Fase 2 met UNOPS zijn ondertekend door Nederland als financier en Sint Maarten als opdrachtgever (voor Fase 2 ook medefinancier) en governance-framework is opgezet.	1 juli 2023	Sint Maarten + Nederland	Op 7 december 2022 werd de overeenkomst getekend met UNOPS om Fase 1 (ontwerp van tijdelijke en langdurige faciliteiten) te starten. Hiermee is het eerste deel van de maatregel voltooid. Binnenkort starten de gesprekken tussen Sint Maarten, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en UNOPS om de overeenkomst voor fase 2 van het project af te ronden: de daadwerkelijke bouw van de gevangenis. De verwachting is dan ook dat de maatregel voor de deadline, 1 juli 2023, kan worden afgerond.

Landspakket **Sint Maarten**

Uitvoeringsagenda 1 juli – 30 september 2023